

Sygn. akt II Cz 843/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Bogumił Goraj

Sędziowie: SO Wojciech Borodziuk

SO Irena Dobosiewicz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014r. r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: **M. J.** przeciwko dłużnikowi: **V. J.**

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy J. K. na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 19 września 2013 r., sygn. akt XII Co 7808/13

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 w ten sposób, że obciążyć dłużniczkę także kosztami egzekucji w zakresie należności osób powołanych do udziału w czynnościach egzekucyjnych w kwocie 500 /pięćset/ zł stwierdzając, że koszty postępowania wyniosły łącznie 2.606,28 zł (dwa tysiące sześćset sześć złotych 28/100) i w całości obciążyć nimi dłużniczkę ;

II. oddalić zażalenie w pozostałej części.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 843/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy: uwzględnił skargę dłużniczki w części, tj. uchylił postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy J. K. z dnia 15 maja 2013 r. wydane w sprawie Km 5590/13 w części obejmującej ustalenie kosztów egzekucji w zakresie należności osób powołanych do udziału w czynnościach ustalone na kwotę 558,13 zł i zmienił pkt 1 wymienionego postanowienia w ten sposób, że ustalił koszty postępowania egzekucyjnego w następującej wysokości:

o należności osób powołanych do udziału w czynnościach (art. 39.2.4 ukse) -

58,13 zł,

o koszty doręczenia środków pieniężnych (art. 39.2.6 u.k.s.e.) - 9,00 zł,

o wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości (art.

51.1.1 ukse)-1.232,34 zł,

o czynności z udziałem Policji (art. 57 u.k.s.e.) - 770,21 zł,

o doręczenie korespondencji (art. 39.2.8 u.k.s.e) - 36, 60 zł

stwierdzając, że koszty niniejszego postępowania wyniosły łącznie 2.106,28 zł i w całości obciążył nimi dłużniczkę, nadto w pozostałym zakresie skargę oddalił i nie obciążał kosztami postępowania wierzyciela.

W uzasadnieniu wskazał, że w skardze dłużniczka podała, iż w toku egzekucji z nieruchomości doszło do zajęcia nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym stanowiącym jej własność. Własność nieruchomości została przysądzona wierzycielowi, który następnie zwrócił się do komornika, by ten wprowadził go w posiadanie nieruchomości. W następstwie powyższego wezwana została do stawienia się w dniu 15 maja 2013 r. na terenie nieruchomości pod rygorem dokonania czynności z udziałem Policji, co też uczyniła. Podkreśliła, iż skoro nie stawiała oporu to niecelowe było wzywanie do pomocy policji i tym samym obciążenie jej tymi kosztami. Zarzuciła również, iż za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości pobierana jest opłata stała w wysokości 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (art. 51.1.1. u.k.s.e.), a w niniejszej sprawie komornik ustalił opłatę w wysokości 11.091,02 zł.

W odpowiedzi na skargę Komornik wniósł o jej oddalenie. Podał, iż w dniu 15 maja 2013 r. w asyście policji oraz przy pomocy osób powołanych do udziału w czynnościach

1

(ślusarz) przystąpił do przymusowej realizacji tytułu wykonawczego. Czynności te odbyły się przy udziale dłużniczki.

Komornik podał, iż w dniu 26 lipca 2013 r. ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji na łączną kwotę 12.464,96 zł, w tym opłatę stałą za opróżnienie dziewięciu pomieszczeń na nieruchomości w wysokości 11.091,02 zł. W ocenie komornika, zwrot użyty w art 999 §1 zd. 2 k.p.c. „wprowadzenie w posiadanie nieruchomości” jest tożsamy ze zwrotem „wydanie nieruchomości” i przez to obejmuje również opróżnienie pomieszczeń znajdujących się na nieruchomości. Komornik powołał się na art. 51 ust. 1 pkt. 3, ust. 2 i ust. 3 u.k.s.e. i wskazał, że nieruchomość liczyła dziewięć pomieszczeń, zatem pobrał opłatę stałą za opróżnienie wszystkich pomieszczeń.

Sąd Rejonowy ustalił, że postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 5590/13 zostało wszczęte na wniosek wierzyciela złożony w oparciu o tytuł wykonawczy, tj. postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 20 grudnia 2012 r. wydane w sprawie o sygn. akt XII Co 7087/11, w którym w pkt. 1 przysądzono prawo własności zabudowanej nieruchomości, tj. działki nr (...) o powierzchni 0,1122 ha położonej w B. przy ulicy (...), na rzecz M. J. i W. J. ustawowej wspólności małżeńskiej, natomiast w pkt. 2 zobowiązano dłużniczkę do wydania nieruchomości nabywcom.

Dłużniczka nie wydała dobrowolnie nieruchomości nabywcom, pomimo skierowanego wezwania, nie skontaktowała się również z Komornikiem. Asysta policji była zatem uzasadniona, a tym samym uzasadnione były związane z tym koszty (§ 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 stycznia 2002 r. - Dz. U. z 2002 r. Nr 10 poz. 106 oraz art. 57 u.k.s.e.).

Odnosząc się do zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji w zakresie należności osób powołanych, Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska Komornika w zakresie obciążenia dłużniczki kosztami w wysokości 500 zł, gdyż w załączonym do akt komorniczych rachunku nie zostało określone jakie dokładnie czynności i przez kogo zostały podjęte, zatem nie poddawał się weryfikacji.

W ocenie Sądu I Instancji, wbrew twierdzeniom skarżącej zwrot „wprowadzenie w posiadanie nieruchomości” (art. 999 §1 k.p.c.) jest tożsamy ze zwrotem „wydanie nieruchomości” (art. 1046 k.p.c.) i przez to obejmuje również opróżnienie pomieszczeń znajdujących się na nieruchomości. Opłatę stałą o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt. 1 u.k.s.e. komornik pobiera tylko za wprowadzenie wierzyciela w „posiadanie nieruchomości” wraz z

2

usunięciem z nich nieruchomości niebędących przedmiotem egzekucji. Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy uznał, iż komornik usuwając znajdujące się w lokalu dokumenty wypełnił przesłanki z przywołanego przepisu. Z

uwagi na fakt, iż przedmiotem egzekucji nie był składnik przedsiębiorstwa, lecz nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym, Sąd I instancji zmienił ustaloną przez komornika opłatę za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości w wysokości 11.091,02 zł (obliczoną za 9 pomieszczeń) na kwotę 1.232,34 zł (3.080,84 zł x 40%).

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 §2k.p.c.

Zażalenie na postanowienie złożył Komornik, wnosząc o jego zmianę i utrzymanie w mocy postanowienia z dnia 26 lipca 2013 r. o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego i obciążeniu nimi w całości dłużniczki na łączną kwotę 12.464,96 zł.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

- 1) naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 51 u.k.s.e. w zw. z art. 43 u.k.s.e. i 49a ust. 1 u.k.s.e, przez błędną ich wykładnię i przyjęcie w niniejszej sprawie, iż opłata stała za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości należy się komornikowi w kwocie 1.232,34 zł,
- 2) naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 39 ust. 2 pkt 4 u.k.s.e. przez przyjęcie, że brak było podstaw do obciążenia wydatkami w zakresie należności osób powołanych do udziału w czynnościach w postaci kosztów udziału ślusarza na kwotę 500 zł,
- 3) naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 1046 § 1 k.p.c. przez jego pominięcie w sposób mający istotny wpływ na treść skarżonego orzeczenia.

W uzasadnieniu przytoczył argumenty wskazane w odpowiedzi na skargę.

Odpowiedź na zażalenie złożyła dłużniczka, wnosząc o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu odwołała się do twierdzeń sformułowanych w skardze.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

3

Zażalenie okazało się częściowo zasadne.

Zgodnie z art. 999 § 1 zd. 2 k.p.c., prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności. Stosownie zaś do art. 1046 § 1 k.p.c, jeżeli dłużnik ma wydać nieruchomość lub statek albo opróżnić pomieszczenie, komornik sądu, w którego okręgu rzeczy te się znajdują, wezwie dłużnika do dobrowolnego wykonania tego obowiązku w wyznaczonym stosownie do okoliczności terminie, po którego bezskutecznym upływie dokona czynności potrzebnych do wprowadzenia wierzyciela w posiadanie. Podstawą obliczenia opłaty egzekucyjnej jest w takich przypadkach art. 51 u.k.s.e.

Na tle przedmiotowej sprawy kwestią sporną pozostawało, czy opłata za dokonane przez Komornika Sądowego czynności powinna być obliczona zgodnie z ust. 1 pkt 1 (opłata stała wynosi 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości; w przypadku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych opłatę pobiera się od każdej izby składającej się na pomieszczenie przedsiębiorstwa) czy też ust. 1 pkt 3 (opłata stała wynosi 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za opróżnienie lokalu z rzeczy lub osób, z tym że odrębną opłatę pobiera się od każdej izby) przywołanego powyżej art. 51 u.k.s.e.

Z postanowienie Komornika Sądowego z dnia 26 lipca 2013 r. ustalającego koszty egzekucji wynika, że podstawę prawną kosztów wprowadzenia w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej nieruchomości stanowi art. 51 ust. 1 pkt

1 u.k.s.e., jednakże wysokość wskazanej przy tych kosztach kwoty (11.091,02 zł) wskazuje, że rzeczywistą podstawą ich obliczenia był art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e. Należało zatem przyjąć, że błąd w oznaczeniu podstawy prawnej miał charakter omyłki pisarskiej i w rzeczywistości koszty zostały ustalone na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e., co Komornik Sądowy konsekwentnie podnosił w dalszych swoich pismach.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że powyższe koszty powinny zostać obliczone właśnie na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e., gdyż przepis ten w sposób kompleksowy reguluje sytuację, w której dochodzi do wprowadzenia w posiadanie nieruchomości. Za słusnością powyższego przemawia okoliczność, iż wprowadzenie w posiadanie nieruchomości nierzadko wiąże się nie tylko z usunięciem ruchomości, ale również osób. Niewłaściwa byłaby zatem interpretacja, że wprowadzenie w posiadanie

4

nieruchomości polegające na usunięciu ruchomości podlega pod art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e., zaś przy usunięciu osób stosuje się art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e.

Dokonując dalszej analizy art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e. należy zważyć, że Komornikowi Sądowemu przysługuje odrębna opłata od każdej izby. Zwrotu tego nie można jednak interpretować nie zauważając części go poprzedzającej. Prawidłowa wykładnia przepisu pozwala na pobranie opłaty od każdej opróżnionej izby, nie zaś od każdej z izb, które składają się na nieruchomość niezależnie od tego, czy zachodzi konieczność ich opróżnienia. Mając na uwadze racjonalność ustawodawcy jedynie taka interpretacja jest uzasadniona. Przeciwna

wykładnia prowadziłaby do sztucznego generowania kosztów egzekucyjnych. Skoro zaś w przedmiotowej sprawie Komornik Sądowy dokonał opróżnienia jedynie jednej izby, to przez taką liczbę należało przemnożyć kwotę opłaty, co dało wynik 1.232,34 zł.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia 39 ust. 2 pkt 4 u.k.s.e., należy wskazać, że zarzut ten jest uzasadniony. Sąd Rejonowy nie jest uprawniony do tak- szczegółowego badania rachunków wystawianych przez Komornika Sądowego. Skoro rachunek został wystawiony, to znaczy, że czynność określonego rodzaju została wykonana i koszty z tym związane zostały poniesione. Nie podziеляjąc rozstrzygnięcia Sądu I instancji w tym zakresie należy zauważyć, że rzeczywiście przedmiotowy rachunek jest mało precyzyjny, również kwota, na jaką opiewa może, w świetle wykonanych przez ślusarza czynności, wydawać się dość wysoka. Zastrzeżenia budzi również sposób sporządzenia protokołu czynności z dnia 15 maja 2013 r., w szczególności świetle warunków, jakie dokument ten powinien spełniać zgodnie z art. 809 k.p.c. Powyższe nie stanowi jednak podstawy do zakwestionowania wystawionego rachunku.

Mając na uwadze powyższe, orzeczenie Sądu Rejonowego podlegało zmianie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.